

ทบทวนวรรณกรรม

ในบทนี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับทฤษฎีวิัจจนกรรม เจอนไชวจนกรรมการสัญญา งานวิจัยเกี่ยวกับวจนกรรมการสัญญา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับความรู้เชิงอภิวิัจจนปฏิบัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับวจนกรรม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีวิัจจนกรรม

ทฤษฎีวิัจจนกรรมนับเป็นทฤษฎีที่เก่าที่สุดทฤษฎีหนึ่งของวิัจจนปฏิบัติศาสตร์ และมีอิทธิพลต่อ งานวิจัยในหลายสาขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาศาสตร์ประยุกต์ ซึ่งมีการเปรียบเทียบวิัจจนกรรมที่ ต่างกันของเจ้าของภาษาและผู้เรียนภาษานั้น และมีงานวิจัยมากมายที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิัจจน กรรมเด็ก เช่น การสัญญา การชอร่อง เป็นต้น (กฤษดาวรรณ หงส์ดามรงค์, 2541) ถึงแม้ว่า นักภาษาศาสตร์จะสนใจทฤษฎีนี้มาก และได้ทำงานวิจัยต่างๆมากมาย แต่สาขาที่ริเริ่มแนวคิด เกี่ยวกับทฤษฎีนี้คือสาขาปรัชญา โดยมีบุคคลสำคัญ 2 ท่านที่ควรเอ่ยถึง คือ ออสติน(Austin, 1975) และลูกศิษย์คนสำคัญของเขา คือ เซอร์ล (Searle, 1969) แม้ว่าออสตินเป็นผู้เสนอทฤษฎี วิัจจนกรรม และเซอร์ลได้นำทฤษฎีนี้มาพัฒนาต่อ แต่แนวความคิดเกี่ยวกับทฤษฎีวิัจจนกรรมของทั้ง สองคนก็มีสาระที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด

ในการสื่อสารโดยทั่วไป เมื่อเรากล่าวด้วยออกไป เราอาจต้องการสื่อความหมายมากกว่าที่เรา พูดออกมาจริงๆ โดยที่เราไม่ได้สนใจว่าสิ่งที่เราพูดอยู่ในรูปภาษาแบบใด เช่น "วันนี้อากาศร้อน มาก" ผู้พูดไม่เพียงแต่จะบรรยายสภาพอากาศโดยทั่วไป แต่ผู้พูดอาจมีเจตนาเป็นการชอร่องให้ ผู้ฟังเปิดหน้าต่างให้ หรือเป็นการถามเพื่อให้ผู้ฟังตอบหรือแสดงความคิดเห็นเรื่องดินฟ้าอากาศ หรือด้วยคำที่แสดงการถาม เช่น "ปิดประตูได้ไหม" ผู้พูดไม่ได้ถามเพื่อให้ผู้ฟังตอบว่าปิดประตูได้ หรือไม่ แต่อาจเป็นการชอร่อง หรือเป็นการตำหนิ โดยมีเจตนาให้ผู้ฟังปิดประตู

ออสติน (1975) เป็นคนแรกที่นำความหมายลักษณะนี้มาศึกษาอย่างเป็นระบบ ออสตินกล่าวว่าเราไม่เพียงใช้ภาษาเพื่อสื่อความ แต่เรายังใช้ภาษาเพื่อกระทำสิ่งต่างๆ เช่น การชอร่อง การสัญญา การสั่ง เป็นต้น ออสตินได้แบ่งด้วยคำออกเป็น 2 ประเภท เพื่อแยกความแตกต่าง

ระหว่างถ้อยคำบอกสภาพ (constative utterances) และถ้อยคำที่ก่อให้เกิดการกระทำ (performative utterances)

- ถ้อยคำบอกสภาพ คือ ถ้อยคำที่เป็นการสื่อความหรือรายงานสภาพทั่วไปสามารถประเมินหาค่าจริงหรือเท็จได้ เช่น

(ก) "น้อยสอบได้ที่หนึ่ง"

(ข) "หมูเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม"

ในความเป็นจริงถ้อยคำไม่ได้สอบได้ที่หนึ่ง ถ้อยคำในข้อ(ก)ก็เป็นเท็จ ในขณะที่ถ้อยคำสอบได้ที่หนึ่งถ้อยคำนี้ก็มีความจริง และข้อความในข้อ(ข)ก็เช่นกันเราสามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นจริงหรือเท็จ

- ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดการกระทำ คือ ถ้อยคำที่ไม่สามารถหาค่าความจริงเท็จได้ แต่เมื่อกล่าวออกไปแล้วก่อให้เกิดการกระทำ เช่น

(ค) "ศาลพิพากษาให้นาย ก เป็นบุคคลล้มละลาย"

(ง) "รัฐบาลประกาศลดราคาค่าน้ำมันลิตรละ 20 สตางค์"

กล่าวคือ ถ้อยคำ(ค)เป็นการตัดสินใจคดีความ ผู้ที่จะกล่าวถ้อยนี้ได้จะต้องเป็นผู้พิพากษา และเหตุการณ์นี้จะต้องเกิดขึ้นในศาลเท่านั้น หากผู้กล่าวถ้อยนี้เป็นคนรับแท็กซี่ และเหตุการณ์เกิดขึ้นในร้านกาแฟ ถ้อยคำนี้ไม่ได้เป็นการพิพากษา และไม่ได้ทำให้นาย ก ต้องเป็นบุคคลล้มละลาย ส่วนผู้กล่าวถ้อยถ้อยคำ(ง)จะต้องเป็นตัวแทนของรัฐบาล เช่น โฆษกรัฐบาล(ที่ได้รับอำนาจจากนายก) และเหตุการณ์ประกาศนี้จะต้องเกิดขึ้นที่ทำเนียบรัฐบาล ถ้าผู้กล่าวถ้อยนี้เป็นผู้สื่อข่าวทางโทรทัศน์ ถ้อยคำนี้อาจสื่อวัจนกรรมอื่น เช่น การบอกเล่า หรือ การยืนยัน แต่ไม่ถือว่าเป็นการประกาศ และตามความหมายของออสตินถ้อยคำนี้อาจจัดเป็นถ้อยคำบอกสภาพก็ได้

จะเห็นได้ว่า ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดการกระทำนี้เกี่ยวข้องกับเจตนาของผู้พูด และความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมในการสื่อสาร ออสตินเรียกเงื่อนไขที่ทำให้ข้อความเหมาะสมว่า felicity conditions* ถ้อยคำที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขนี้เป็นถ้อยคำที่ออสตินเรียกว่า "unhappy utterances"

* ผู้วิจัยจะกล่าวถึงสาระของเงื่อนไขที่ทำให้ข้อความเหมาะสม โดยขอยกตัวอย่างพิธีการแต่งงานของศาสนาคริสต์มาประกอบเพื่อความเข้าใจยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ออสตินได้บัญญัติศัพท์ภาษาอังกฤษที่น่าสนใจเรียกเหตุการณ์ที่ทำผิดกฎในแต่ละเงื่อนไข โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(A. 1) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีรูปแบบในการดำเนินการที่ถูกต้องตามประเพณี กล่าวคือ พิธีแต่งงานของศาสนาคริสต์จะต้องมีบาทหลวง คู่บ่าวสาว และพิธีแต่งงานจะต้องเกิดขึ้นในโบสถ์เท่านั้น

ซึ่งไม่ถือว่าเป็นเท็จ แต่เป็นถ้อยคำที่กล่าวไปแล้วไม่เกิดผลใดๆ นอกจากนี้ ออสตินเรียกเงื่อนไขที่ทำให้ถ้อยคำไม่เหมาะสมหรือไม่สัมฤทธิ์ผลว่า *infelicities**

ออสตินแบ่งถ้อยคำที่ก่อให้เกิดการกระทำออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ถ้อยคำกระทำชัดเจน (explicit performative) คือ การกล่าวด้วยแสดงการกระทำที่มีกริยาแสดงการกระทำอย่างชัดเจน เช่น "ผมสัญญาว่าพรุ่งนี้จะพาคุณไปดูหนัง" ในถ้อยคำนี้ 'สัญญา' เป็นกริยาแสดงวจนกรรม
2. ถ้อยคำกระทำไม่ชัดเจน (primary performative) คือ การกล่าวด้วยที่ไม่มีกริยาแสดงวจนกรรมปรากฏอยู่ เช่น ผู้พูดกล่าวว่า "พรุ่งนี้ผมจะพาคุณไปดูหนัง" แต่ผู้ฟังก็ทราบดีว่าความหมายหลักของการกล่าวถ้อยคำนี้ คือ ผู้พูดสัญญาว่าในวันรุ่งขึ้นจะพาผู้ฟังไปดูหนัง

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาถ้อยคำในการสัญญา 2 ประเภท คือ ถ้อยคำกระทำชัดเจน เช่น "หนูสัญญาว่าพรุ่งนี้จะเอาตุ๊กตาไปคืนหนูนา" และถ้อยคำกระทำไม่ชัดเจน เช่น "หนูจะไม่ยืนดูสัตว์"

ออสตินไม่ได้ตั้งชื่อสำหรับเหตุการณ์ที่ทำผิดกฎข้อนี้

- (A. 2) บุคคลที่จะดำเนินพิธีการแต่งงานต้องเหมาะสม ผู้ทำพิธีต้องเป็นบาทหลวงเท่านั้น ไม่ใช่แขกที่มาในงานแต่งงาน
ถ้าบาทหลวงไม่ได้เป็นผู้กระทำพิธีแต่งงาน ออสตินเรียกเหตุการณ์ที่ผิดเงื่อนไขนี้ว่า Misapplications
- (B. 1) พิธีต้องปฏิบัติอย่างถูกต้อง เช่น เมื่อบาทหลวงถามคำถาม คู่บ่าวสาวต้องตอบว่า / do ไม่ใช่ / will
เหตุการณ์ที่ผิดเงื่อนไขนี้เรียกว่า Flaws
- (B. 2) พิธีต้องดำเนินไปอย่างสมบูรณ์ เช่น เจ้าบ่าวและเจ้าสาวต้องมีแหวนให้แกกันและกัน ถ้าเจ้าบ่าวให้แหวนเจ้าสาว แต่เจ้าสาวไม่มีแหวนให้เจ้าบ่าวถือว่าไม่สมบูรณ์
ออสตินเรียกเหตุการณ์ที่ผิดเงื่อนไขนี้ว่า Hitches และออสตินได้เรียกเหตุการณ์ที่ผิดเงื่อนไข A & B ว่า Misfires
- (T. 1) ผู้ที่เข้าร่วมพิธีแต่งงานต้องมีความรู้สึกพร้อมด้วยความจริงใจ เช่น รู้สึกยินดี ไม่ใช่โอ้อวด
เหตุการณ์ที่ผิดเงื่อนไขนี้เรียกว่า Insincerities
- (T. 2) เหตุการณ์เหล่านี้ต้องเกิดขึ้นจริง
ถึงแม้ว่า ออสตินไม่มีชื่อเรียกการทำผิดในเงื่อนไขนี้ แต่เขาเรียกการทำผิดเงื่อนไข T.1 & T.2 ว่า Abuses

* "...(T)he utterance is then, we may say, not indeed false but in general *unhappy*. And for this reason we call the doctrine of *the things that can be and go wrong on the occasion of such utterances, the doctrine of the Infelicities.*" (Austin, 1975: 14)

ใกล้ๆ" เพื่อทดสอบว่าเด็กเข้าใจหรือไม่ว่าถ้อยคำกระทำไม่ชัดเจนก็เป็นการสัญญาในอีกภาษาหนึ่งเช่นกัน ดังที่ได้กล่าวในบทที่ 1 แล้ว ถ้อยคำกระทำไม่ชัดเจนของวัจนกรรมการสัญญาที่เด่นชัดที่สุด คือ ถ้อยคำที่มีคำว่า "จะ" เท่าที่ผู้วิจัยสังเกตเห็นจากการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน

นอกจากนี้ ออสตินยังเสนอองค์ประกอบของถ้อยคำที่สื่อการกระทำมี 3 ระดับ ได้แก่

1. การกล่าวถ้อย (locutionary act) คือ การเปล่งเสียงออกมา และเสียงเหล่านั้นสื่อความหมายในภาษา เช่น ก พูดกับข ว่า "พูดเสียงดังจัง"
2. การแสดงเจตนา (illocutionary act) หมายถึง เจตนาที่แฝงอยู่ในคำพูด ซึ่งเป็นสิ่งที่ออสตินใช้ศัพท์อีกคำหนึ่งเรียกคือ น้ำหนัก (force) ในการกล่าวถ้อยคำ เช่น ถ้อยคำ "พูดเสียงดังจัง" ผู้พูดมีน้ำหนัก คือ ต้องการเตือนให้ผู้ฟังพูดเบาๆ
3. วัจนผล (perlocutionary act) คือ การกระทำของผู้ฟังที่เป็นผลของคำพูดของผู้พูดก่อให้เกิดผลต่อผู้ฟัง เช่น ผู้ฟังหยุดพูด หรือ พูดเบาๆ

เซอร์ล (1969) นำแนวความคิดเกี่ยวกับวัจนกรรมของออสตินมาพัฒนาต่อ และเซอร์ลเสนอการจำแนกองค์ประกอบของถ้อยคำออกเป็น 3 ประการ ในที่นี้จะขอใช้ตัวอย่างเดียวกับที่ใช้ในการอธิบายองค์ประกอบของถ้อยคำที่ออสตินเสนอ

1. การกล่าวถ้อย (utterance act) คือ การเปล่งเสียงออกมา ซึ่งเหมือนกับส่วนแรกของการกล่าวถ้อยของออสติน
2. การนำเสนอความ (propositional act) หมายถึง การแสดงความหมายของคำพูด แต่ไม่ได้แสดงเจตนาในการสื่อสารของผู้พูด ความหมายของถ้อยคำ "พูดเสียงดังจัง" คือ ตอนนี้ ข พูดเสียงดัง ซึ่งเป็นส่วนที่สองของการกล่าวถ้อยของออสติน
3. การแสดงเจตนา (illocutionary act) เป็นการแสดงเจตนาในการสื่อสารของผู้พูด เจตนาในถ้อยคำ "พูดเสียงดังจัง" ของผู้พูด คือ การเตือนให้ผู้ฟังพูดเบาๆ หรือหยุดพูด

จะเห็นได้ว่า เซอร์ลไม่ได้ให้ความสำคัญกับวัจนผล และแยกองค์ประกอบของถ้อยคำที่สื่อการกระทำของออสตินออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่แสดงการกล่าวถ้อย และส่วนที่แสดงเจตนา ทั้งนี้เพราะเซอร์ลเห็นว่า การกล่าวถ้อยและการแสดงเจตนาไม่สามารถแยกออกจากกันได้ กล่าวคือในทุกถ้อยคำจะต้องมีเจตนาเป็นส่วนหนึ่งของความหมาย ส่วนสิ่งที่สามารถแบ่งแยกออกจากกันได้และมีความเป็นนามธรรม คือ การนำเสนอความ ซึ่งเกี่ยวกับความหมายของถ้อยคำเท่านั้น ไม่ได้รวมสิ่งที่แสดงเจตนาของผู้พูด

ในความเห็นของเซอร์ล วัจนกรรม คือ การแสดงเจตนาในการสื่อสารของผู้พูด ทั้งนี้เนื่องจากในการกล่าวด้วยคำใดๆ ผู้พูดย่อมมีเจตนาในการกล่าวด้วยนั้นๆ ในขณะที่ ออสตินเห็นว่าวัจนกรรม หมายถึง ด้วยคำทุกด้วยคำที่ทำให้เกิดการกระทำ ความแตกต่างนี้เนื่องมาจากออสตินศึกษาภาษาในลักษณะที่เรียกว่า ritualistic speech acts คือ วัจนกรรมที่ใช้ในพิธีกรรมต่างๆ หรือ เหตุการณ์ที่มีรูปแบบในการกล่าวด้วยที่ตายตัว เช่น พิธีแต่งงาน พิธีตั้งชื่อเรือ การพิพากษาคดี เป็นต้น ในขณะที่ เซอร์ลศึกษาภาษาในมุมมองกว้างกว่าออสติน คือ การใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน ไม่ได้ศึกษาเฉพาะการใช้ภาษาในพิธีการเท่านั้น และเซอร์ลเห็นว่า วัจนกรรม คือ ด้วยคำต่างๆที่ผู้ใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน

จากแนวคิดเกี่ยวกับวัจนกรรมแสดงให้เห็นว่า รูปภาษา 2 รูปภาษาที่กำหนดขึ้นมาสำหรับงานวิจัยนี้ คือรูปภาษาที่มีคำว่า "สัญญา" และรูปภาษาแสดงอนาคตกาล(มีคำว่า "จะ") ถึงแม้จะมีรูปภาษาต่างกัน แต่ด้วยคำที่มีรูปภาษาทั้งสองมีเจตนาในการสื่อสารเหมือนกัน คือ สื่อวัจนกรรม การสัญญา

2.2 เงื่อนไขของวัจนกรรม: วัจนกรรมการสัญญา

เซอร์ล (1969) นำแนวความคิดของออสตินเกี่ยวกับเงื่อนไขที่ทำให้ด้วยคำเหมาะสมมาปรับปรุง และเขาเห็นว่าเงื่อนไขที่ออสตินตั้งไว้นั้นไม่เพียงพอที่จะกำหนดวัจนกรรมแต่ละวัจนกรรมที่กล่าวออกไปให้สำเร็จลงได้ เซอร์ลเห็นว่าวัจนกรรมแต่ละวัจนกรรมน่าจะถูกกำหนดโดยเงื่อนไขที่แตกต่างกัน เขาจึงกำหนดเงื่อนไขที่จำเป็นและเพียงพอสำหรับแต่ละวัจนกรรมรวม 9 วัจนกรรมด้วยกัน คือ การสัญญา การขอรับรอง การบอก การถาม การขอขอบคุณ การแนะนำ การเตือน การทักทาย และการแสดงความยินดี โดยในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะขออธิบายเฉพาะเงื่อนไขของวัจนกรรมการสัญญาโดยละเอียดเพียงวัจนกรรมเดียว

ออสตินและเซอร์ลจำแนกกริยาแสดงวัจนกรรมที่แบ่งตามเจตนาของผู้พูด โดยจัดให้วัจนกรรมการสัญญาอยู่ในประเภทการรับรองพันธะ (commissive)* เกี่ยวข้องกับหน้าที่ที่ผู้พูดรับประกันว่าจะ

* วัจนกรรมอื่นๆที่อยู่ในประเภทการรับรองพันธะ ได้แก่ การสาบาน การรับรอง การพนัน การปฏิญาณ เป็นต้น

ท่าเหตุการณ์ในอนาคตให้แก่ผู้ฟัง และเซอร์ล (1969: 54) กำหนดเงื่อนไขที่ครอบคลุมการสัญญา 9 ข้อ ดังนี้

1. เงื่อนไขความเข้าใจภาษา ผู้พูดและผู้ฟังจะต้องมีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ ไม่เป็นผู้พิการ หรือผู้ที่มีปัญหาในการใช้ภาษา ถ้อยคำที่ผู้พูดกล่าวจะต้องมีความหมายตรงตามรูปภาษา ไม่ใช่ ความหมายที่เป็นอุปลักษณ์หรือการเย้ยหยัน

2. ในการกล่าวถ้อยแสดงการสัญญาของผู้พูด ข้อความจะต้องมี 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นวัจน กรรม และส่วนที่เป็นเนื้อหาของการสัญญา เช่น

① ②

"หนูสัญญาว่าจะคืนตุ๊กตาให้เพื่อน"

ส่วนที่เป็นวัจนกรรม คือ "หนูสัญญาว่า..." และส่วนที่เป็นเนื้อหา คือ "...(หนู)จะคืนตุ๊กตาให้เพื่อน"

3. ผู้พูดจะต้องกล่าวสัญญาถึงการกระทำที่เกิดขึ้นในอนาคตเท่านั้น เนื่องจากในชีวิตจริง ผู้ใช้ ภาษาไม่สามารถสัญญากับสิ่งที่ได้เกิดขึ้นมาแล้ว และไม่มีใครสัญญาแทนกันได้

เซอร์ลเรียกเงื่อนไขข้อ 2 และ 3 ว่าเป็น *เงื่อนไขกำหนดโดยเนื้อความ (propositional content conditions)*

4. ผู้ฟังปรารถนาให้ผู้พูดทำการกระทำตามที่สัญญาไว้ และผู้พูดเชื่อว่าผู้ฟังก็ต้องการให้เกิด การกระทำตามที่สัญญาขึ้น เงื่อนไขนี้ทำให้การสัญญาแตกต่างจากการขู่ ซึ่งแม้จะเป็นการ รับประกันที่จะทำบางอย่างเหมือนกัน แต่การขู่เป็นการกระทำต่อผู้ฟัง ไม่ใช่เพื่อผู้ฟัง นั่นคือการ สัญญาจะไม่สมบูรณ์ ถ้าสิ่งที่ผู้พูดสัญญาเป็นสิ่งที่ผู้ฟังไม่ต้องการให้เกิดขึ้น ตัวอย่างต่อไปนี้แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างการขู่และการสัญญา แม้ว่าจะใช้กริยาตัวเดียวกัน คือ "promise"

(1) การขู่ : ครูพูดกับนักเรียนว่า "If you don't hand in your paper on time I promise you I will give you a failing grade in the course." (Searle, 1969: 58)

(2) การสัญญา : ก พูดกับ ข ว่า "I promise I'll be there tomorrow."

จะเห็นได้ว่า ในภาษาอังกฤษคำว่า "promise" อาจเป็นทั้งการสัญญา การเตือน และการข่มขู่ขึ้น อยู่กับบริบท เพราะฉะนั้น หากเราจะตัดสินว่า ถ้อยคำใดแสดงวัจนกรรมอะไร จะตัดสินไม่ได้เพียง ดูการปรากฏของกริยาที่มีรูปตรงกับวัจนกรรมนั้น

5. ผู้พูดจะต้องไม่สัญญาว่าจะทำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นปกติอยู่แล้ว เช่น น้อยได้เงินเดือนจากแม่เดือนละหนึ่งพันบาท อยู่มาวันหนึ่ง แม่พูดว่า “แม่สัญญาว่าเดือนหน้าแม่จะให้เงินเดือนน้อยหนึ่งพันบาท” จะเห็นได้ว่าเนื้อความที่แม่สัญญากับน้อยเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นประจำ ไม่ใช่เหตุการณ์พิเศษ เช่น แม่จะขึ้นเงินเดือนให้น้อย ดังนั้น คำพูดของแม่ไม่ถือว่าเป็นการสัญญา เซอร์ลเรียกเงื่อนไขข้อ 4 และ 5 ว่าเป็น *เงื่อนไขพื้นฐาน (preparatory conditions)*

6. ผู้พูดต้องมีความจริงใจที่จะสามารถกระทำตามที่ได้สัญญาไว้ เซอร์ลได้กำหนดความแตกต่างระหว่างการสัญญาที่จริงใจ (sincere promise) และการสัญญาที่ไม่จริงใจ (insincere promise) นั่นคือ การสัญญาที่จริงใจ หมายถึง ผู้พูดมีความตั้งใจจะกระทำตามสัญญา และผู้พูดเชื่อว่าเขาสามารถกระทำตามที่สัญญาให้สำเร็จลงได้ ในขณะที่ การสัญญาที่ไม่จริงใจ หมายถึง ในกรณีที่ผู้พูดไม่มีความตั้งใจจะกระทำตามสัญญา

ดังนั้น ผู้วิจัยขอสรุปองค์ประกอบของการสัญญาที่จริงใจโดยอ้างเซอร์ล ดังนี้

- (1) S (speaker) intends to do A (act) promised.
- (2) S believes it is possible for him to do A.
- (3) S will do the A.

เซอร์ลเรียกเงื่อนไขข้อนี้ว่า *เงื่อนไขความจริงใจ (sincerity condition)*

7. ผู้พูดมีความตั้งใจว่า ในการกล่าวด้วยการสัญญาเป็นการรับรองพันธะที่จะต้องทำให้สำเร็จ โดยเซอร์ลกล่าวว่า เงื่อนไขข้อนี้เป็นลักษณะสำคัญของการสัญญาที่ทำให้การสัญญาแตกต่างไปจากวจนกรรมในประเภทรับรองพันธะเหมือนกัน เช่น การสาบาน* จะเห็นได้ว่าเนื้อความของเงื่อนไขข้อนี้เน้นความตั้งใจของผู้พูดที่ถือว่าการสัญญาเป็นพันธะที่จะต้องทำให้สำเร็จอย่างแน่นอน

เงื่อนไขข้อนี้เรียกว่า *เงื่อนไขพันธะ (essential condition)*

8. ในการกล่าวด้วยคำเพื่อสื่อวจนกรรมใด ๆ ก็ตาม เมื่อมีการใช้รูปภาษาที่ตามปกติใช้ในการสื่อวจนกรรมนี้ ผู้ฟังก็จะเข้าใจในทันทีว่าผู้พูดกำลังทำวจนกรรมนั้นอยู่ เช่น ในการสัญญา หากผู้พูดเอ่ยด้วยคำว่า “ฉันสัญญา” ผู้ฟังก็จะทราบโดยทันทีว่ามีการสัญญาเกิดขึ้น

* ในการกล่าวด้วยสาบาน ผู้พูดไม่มีพันธะที่จะต้องทำการกระทำตามที่ผู้พูดสาบานให้สำเร็จ เช่น “ก สาบานว่าหากลอกข้อสอบจริง ขอให้สอบตกทุกวิชา” สิ่งที ก สาบานไม่ถึงเป็นพันธะที่ ก จะต้องทำให้สำเร็จ (...“ขอให้สอบตกทุกวิชา”)

9. ในการกล่าวถ้อยของผู้พูด คำแต่ละคำต้องเป็นไปตามกฎทางภาษาของแต่ละภาษา เช่น ในภาษาไทยการกล่าวถ้อยสัญญา “ฉัน” หมายถึง ผู้พูด และ “สัญญา” หมายถึง การรับประกัน จะทำเหตุการณ์บางอย่างในอนาคตเพื่อผู้ฟัง เป็นต้น ในขณะที่ภาษาอังกฤษ “สัญญา” อาจหมายถึงอย่างอื่นก็ได้ เช่น การชู้ หรือ การบอก

เซอร์ลกล่าวว่่า เจื่อนไซข้อ 1,8,9 ใช้ได้กับการใช้ภาษาในการสื่อสารโดยทั่วไป ไม่เฉพาะกับ วัจนกรรมการสัญญาเท่านั้น สาระสำคัญของเจื่อนไซทั้งสาม คือ ผู้พูดและผู้ฟังต้องเป็นบุคคลที่ เข้าใจภาษา ไม่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือสติปัญญาที่ทำให้ไม่สามารถใช้ภาษาได้เหมือน คนอื่นในสังคม และสาระของถ้อยคำเป็นไปตามความหมายของคำที่มาประกอบกันเป็นถ้อยคำ ในขณะที่ เจื่อนไซข้อ 2 - 7 เป็นเจื่อนไซสำคัญในการแสดงเจตนา(illocutionary force indicating device หรือ IFID)ของการสัญญา จากเจื่อนไซสำคัญเหล่านี้ เซอร์ลจึงกำหนดกฎขึ้นมา 5 ข้อซึ่ง เป็นกฎที่ใช้ อธิบายวัจนกรรมการสัญญา และแบ่งกฎ 5 ข้อนี้ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. กฎที่เรียกว่า “regulative rules” เป็นกฎบังคับพื้นฐานของวัจนกรรมการสัญญา คือ การ สัญญาประกอบด้วยเนื้อความของการกล่าวถ้อยเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอนาคต รวมทั้งไม่ใช่ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามปกติ ผู้พูดเชื่อว่าผู้ฟังต้องการให้เกิดเหตุการณ์ตามสัญญา และผู้พูดมี ความจริงใจในการกล่าวถ้อยสัญญา

2. กฎที่เรียกว่า “constitutive rule” เป็นกฎบังคับสำคัญของวัจนกรรมการสัญญา ถ้าไม่ ปฏิบัติตามถือว่าการสัญญาไม่ได้เกิดขึ้น นั่นคือ การสัญญาเป็นพันธะที่ผู้พูดจะต้องกระทำให้ สำเร็จ หากผู้พูดไม่ทำตามที่ได้สัญญาไว้จะไม่ถือว่าเป็นการสัญญา

จากกฎวัจนกรรมการสัญญาที่เซอร์ลเสนอ เมื่อพิจารณาจากมุมมองของการใช้ภาษาโดยทั่วไป จะเห็นได้ว่า การสัญญาในแนวความคิดของเซอร์ล ผู้พูดต้องทำกฎบังคับสำคัญให้สำเร็จจึงจะ เรียกได้ว่าเป็นการสัญญา หากผู้พูดทำการกระทำสัญญาไม่สำเร็จ สำหรับเซอร์ลเรียกว่าไม่มีการ สัญญาเกิดขึ้น ทั้งที่จริงๆแล้วในชีวิตจริงของผู้ใช้ภาษาบางครั้งการสัญญาไม่สามารถทำให้สำเร็จ ลงได้ แต่เราก็เรียกว่าสิ่งนั้นเป็นการสัญญา เช่น เมื่อพ่อสัญญาว่าจะพาลูกไปเที่ยวในวันหยุด แต่ เมื่อถึงวันหยุดแล้วพ่อไม่สามารถพาลูกไปเที่ยวได้ เพราะติดธุระ ลูกอาจจะบอกว่า “แต่พ่อสัญญากับหนูไว้นะ” จะเห็นได้ว่า สำหรับผู้ใช้ภาษา หากผู้พูดกล่าวถ้อยสัญญาออกไปแล้ว ถึงแม้ว่าผู้พูด จะไม่ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับสำคัญ แต่ก็ถือว่าเป็นการสัญญา

2.3 งานวิจัยเกี่ยวกับวัจนกรรมการสัญญา

แอสติงตัน (1990) กล่าวถึงโครงการนำร่องของเขา(1986) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการรับรองพันธะ (ดูหน้า19) โดยเฉพาะการสัญญา ดังนี้

แอสติงตัน (1986) ทดสอบความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างทางโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ ระหว่างคำว่า "สัญญา" (promise) และ "บอก" (tell) กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุ 4 ขวบ ใช้ตุ๊กตาสองตัวเล่นบทบาทสมมติแทนคู่สนทนา(เออร์นีและเบอर्थ) จากนั้นเด็กต้องบอกผู้ทดสอบว่าตุ๊กตาพูดอะไรกันบ้าง โดยให้เด็กเลือกใช้คำว่า "สัญญา" หรือ "บอก" กิริยาที่แสดงการกล่าวด้วยคำใดคำหนึ่งในคำตอบของเด็กด้วย ผลจากการทดสอบพบว่า เด็กเล็กไม่สามารถแยกความแตกต่างระหว่างคำว่า "สัญญา" และ "บอก" กล่าวคือเด็กใช้คำทั้งสองไม่ถูกต้อง ซึ่งจะเห็นได้จากคำพูดที่เด็กบอกกับผู้ทดสอบ เช่น "เออร์นีสัญญากับเบอर्थว่าจะทำสบู่ตกในถังน้ำ" และ "เออร์นีสัญญากับเบอर्थว่าสบู่อยู่บนศีรษะของเขา" จะเห็นได้ว่า ด้วยคำที่เด็กกล่าวนั้นไม่ถูกต้อง กล่าวคือ ด้วยคำที่เด็กกล่าวต้องใช้คำว่า "บอก" ไม่ใช่ "สัญญา" เพราะการสัญญาเป็นการรับรองที่จะกระทำการบางอย่างให้ผู้ฟัง ในขณะที่การบอกเป็นการสื่อความหรือบอกเท่านั้น ประเด็นสำคัญของงานวิจัยนี้ คือ เด็กอายุ 4 ขวบ ยังไม่เข้าใจการใช้คำว่า "สัญญา" ว่าควรจะใช้เมื่อไร และภายใต้สถานการณ์อย่างไร

แอสติงตัน (1988a) ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกล่าวด้วยวัจนกรรมการสัญญาของเด็ก โดยศึกษากับเด็ก 4 ช่วงอายุคือ 4 ขวบ 6 ขวบ 8 ขวบ และ 10 ขวบ ช่วงอายุละ 24 คน (เป็นเด็กผู้ชาย 12 คนและเด็กผู้หญิง 12 คน) มีจำนวนทั้งหมด 96 คน ตัวอย่างบทสนทนามีดังนี้

แม้ต้องการให้ลูกชายทำความสะอาดห้องนอน แต่ลูกชายไม่ต้องการทำความสะอาดห้องในตอนี้ เพราะต้องการออกไปเล่นกับเพื่อน แต่อาจจะมาทำความสะอาดห้องหลังจากเล่นเสร็จ

- ผู้ทดสอบ : ห้องของหนูรกมาก หนูจะทำความสะอาดไหม
 เด็ก : [เว้นให้เด็กตอบ]
 (1) ผู้ทดสอบ : จะรู้ได้อย่างไรว่าหนูจะทำ
 เด็ก : [เว้นให้เด็กตอบ]
 (2) ผู้ทดสอบ : หนูสามารถพูดอะไรให้ฉันรู้อีกได้ไหม
 เด็ก : [เว้นให้เด็กตอบ]
 (3) ผู้ทดสอบ : มีอะไรอีกไหมที่หนูจะพูดให้ฉันรู้ได้อย่างแน่ใจว่าหนูจะทำ
 เด็ก : [เว้นให้เด็กตอบ]

คำถามข้อ(1) - (3) เป็นการถามย้ำเพื่อให้เด็กกล่าววัจจนกรรมการรับประกันที่มีคำว่า "สัญญา" ออกมาเพื่อรับรองว่าจะทำเหตุการณ์ที่กำหนดให้สำเร็จ การตอบของเด็กสามารถจัดแบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือ

- (1) ไม่อธิบาย เช่น "ไม่รู้"
- (2) คำตอบรับประกันที่ไม่ชัดเจน เช่น "เพราะว่าห้องเป็นของหนู" อนุมานได้ว่า "เด็กจะกลับมาทำความสะอาดห้อง"
- (3) คำตอบที่ไม่มีคำว่า "สัญญา" เช่น "หนูจะทำความสะอาด"
- (4) คำตอบที่มีคำว่า "สัญญา" เช่น "หนูสัญญานว่าหนูจะทำความสะอาดห้อง"

ผลการวิจัยพบว่า มีเด็กเป็นจำนวนน้อยที่ให้เหตุผลในประเภท (1) และ (2) โดยส่วนใหญ่ เด็กทุกช่วงอายุใช้คำว่า "สัญญา" ในเหตุการณ์การสื่อสารได้อย่างเหมาะสม โดยมีพัฒนาการไปตามอายุ เริ่มจากช่วงอายุ 5 ขวบมีจำนวนเพียงเล็กน้อย ช่วงอายุ 7 ขวบมีจำนวนครึ่งหนึ่ง และช่วงอายุ 9 ขวบเด็กส่วนใหญ่สามารถกล่าวการรับประกันที่มีคำว่า "สัญญา" ได้*

ประเด็นสำคัญที่แสดงให้เห็นในงานวิจัยนี้ คือ เด็กอายุ 7 ขวบ และ 9 ขวบมีทักษะการใช้ภาษาในการกล่าวด้วยสัญญาได้เหมาะสมมากกว่าเด็กอายุ 5 ขวบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ถึงแม้เด็กอายุ 5 ขวบจะมีทักษะการใช้ภาษา คือ สามารถกล่าวด้วยรับประกันได้ แต่ยังไม่รู้จักใช้คำกริยาแสดงวัจจนกรรมที่ชัดเจน ซึ่งอาจเนื่องมาจากการที่เด็กเล็งยังขาดความรู้ทางอภิวัจจนปฏิบัติศาสตร์หรือแนวความคิดเกี่ยวกับวัจจนกรรมนี้อยู่ ทำให้เด็กไม่สามารถกล่าวด้วยรับประกันที่มีคำว่า "สัญญา" ได้อย่างเหมาะสม

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้เชิงอภิวัจจนปฏิบัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับวัจจนกรรม

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะพูดถึงงานวิจัยทางอภิวัจจนปฏิบัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับวัจจนกรรมการขอรับรองและการสัญญา ดังต่อไปนี้

กิบส์และเดลานีย์ (Gibbs and Delaney, 1987) ศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับวัจจนกรรมการสัญญาของผู้ใหญ่ชาวอังกฤษ(อายุ 20 - 39 ปี) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัย 20 คน จากคณะวรรณคดีอังกฤษ และคณะศึกษาศาสตร์

* จะสังเกตได้ว่า แอสติงต้นกล่าวถึงช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างในตอนต้น และตอนสรุปไม่เหมือนกัน

กิ๊บส์และเดลานีต้องการทดสอบความสามารถในการให้เหตุผลแยกแยะเหตุการณ์การสัญญา ออกจากการชู้ และการสัญญาที่ไม่จริงจัง (ตามแนวความคิดของเซอร์ลไม่ถือว่าเป็นการสัญญา) พวกเขาต้องการทดสอบว่า ผู้ใช้ภาษาที่เป็นผู้ใหญ่จะเข้าใจว่า การชู้และการสัญญาที่ไม่จริงจังเป็น การสัญญาหรือไม่ โดยเรื่องที่ใช้ในการทดสอบจะใช้คำว่า "will" เพื่อไม่ให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจผิด เพราะถ้าในงานวิจัยใช้คำว่า "promise" จะเกิดความเข้าใจผิดในเหตุการณ์ที่ไม่ใช่การสัญญา ตัวอย่างเรื่องสั้นที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้คือ

(i) การสัญญา

พรุ่งนี้ในเมืองมีการเดินขบวนพาเหรดที่สวยงาม เบนและราเชลต้องการจะไปเที่ยว ดังนั้นพวกเขาจึงไปขออนุญาตพ่อว่าจะพาพวกเขาไปดูขบวนพาเหรดในเมืองได้ไหม พ่อบอกกับพวกเขาว่า "Yes, I will take you"

คำถาม: พ่อของพวกเขาทำการสัญญาหรือไม่

(ii) การชู้

จาคอบและแซมเมื่อพบกันมักจะทะเลาะกันเสมอ วันนี้แซมอารมณ์ไม่ดี เพราะว่าจาคอบจะไม่ให้เงินกับแซม แซมพูดว่า "If you don't give me some I will punch you."

คำถาม: แซมสัญญาหรือไม่

(iii) การสัญญาที่ไม่จริงจัง

เดวิดและจอห์นเป็นเพื่อนรักกัน วันหนึ่งเดวิดถามจอห์นว่า "พรุ่งนี้เธอจะมาเล่นเกมสที่บ้านฉันไหม" พรุ่งนี้เป็นวันเสาร์และจอห์นรู้ว่าครอบครัวของเขาจะไปบ้านคุณยาย แต่เขาบอกกับเดวิดว่า "O.K., I will come" จอห์นกล่าวด้วยคำนี้กับเดวิดทุกๆที่เขาคิดว่าไม่สามารถไปบ้านเดวิดได้ก็ตาม

คำถาม: จอห์นสัญญาหรือไม่

เมื่อผู้ทดสอบเล่าเรื่องจบ กลุ่มตัวอย่างจะต้องให้เหตุผลว่าทำไมเหตุการณ์หนึ่งเป็นการสัญญา ในขณะที่อีกเหตุการณ์หนึ่งไม่ใช่การสัญญา ทั้งๆที่เหตุการณ์ทั้งสองใช้คำว่า "จะ" เหมือนกัน ผลจากการศึกษายืนยันว่า ผู้ใหญ่มีแนวความคิดวัจนกรรมการสัญญาเหมือนที่เซอร์ลตั้งไว้ โดยผู้ใหญ่ให้เหตุผลว่าการชู้และการสัญญามีความแตกต่างกันคือ การชู้ไม่ได้ทำให้ผู้พูดมีพันธะ ที่จะต้องทำเหตุการณ์นั้นให้สำเร็จ ในขณะที่การสัญญาเป็นพันธะที่ผู้พูดจะต้องทำให้สำเร็จ กิ๊บส์และเดลานีสรุปว่า สัญญาโดยตัวเองไม่ได้สร้างพันธะแต่เป็นการรับรองพันธะ อย่างไรก็ตาม แม้ว่า

กลุ่มตัวอย่างที่เราทั้งสองศึกษาจะสามารถอธิบายวัจนกรรมการสัญญาได้ แต่แนวความคิดเกี่ยวกับวัจนกรรมการสัญญาของพวกเขาดูเหมือนจะมีความยืดหยุ่นมากกว่า แต่ชัดเจนน้อยกว่าสิ่งที่เซอร์ลอธิบาย ทั้งนี้เพราะผู้ใช้ภาษาที่เป็นผู้ใหญ่จัดให้การสัญญาที่ไม่จริงจังเป็นการสัญญา ถึงแม้ว่าผู้พูดไม่มีความจริงจังกระทำตามสัญญาก็ตาม

แบร์นิก (1991) ได้ศึกษาเรื่อง French children's conception of requesting : The development of metapragmatic knowledge เก็บข้อมูลจากเด็กฝรั่งเศส 72 คน เป็นชนชั้นกลางที่อาศัยในบริเวณเดียวกัน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 24 คน (ตามช่วงอายุ 5, 7, 10 ขวบตามลำดับ) ให้เรื่องเล่าสั้น ๆ 12 เรื่องที่มีบทสนทนาประกอบระหว่างผู้พูด 2 คน ทุกเรื่องมีตัวละครเป็นเด็กผู้ชายชื่อนิโคลัสสนทนากับแม่หรือป้า

ในการศึกษานี้ มีปัจจัย 2 ปัจจัย คือ

(1) รูปภาษาในการขอร้อง 4 รูปภาษา คือ

- การขอร้องโดยตรง (direct request) เช่น "Give me the matches."
- การขอร้องที่ไม่ตรงตามรูปภาษา (conventional indirect request) เช่น "Do you want to buy me Goldman's latest record?"
- การขอร้องที่ไม่ชัดเจน (hint) เช่น "I can't swim underwater with my small facemask."
- การขอร้องโดยแสดงเหตุผล (justification) เช่น "I want to try out my bike in the street."

(2) ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนา กำหนดความสัมพันธ์ของนิโคลัสว่าเขามีความสัมพันธ์ที่ดีกับแม่ แต่มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับป้า

ในตอนจบนิโคลัสทำการขอร้องที่ยากต่อการที่แม่หรือป้าจะทำตามคำขอร้อง ในตอนจบของแต่ละเรื่อง ผู้ทดสอบถามเด็กเพื่อประเมินความเหมาะสมในการที่นิโคลัสทำการขอร้อง และให้เด็กแต่ละคนอธิบายการให้เหตุผลของเขา ผลจากการทดลองมีดังนี้ เด็ก 5 ขวบมีความสามารถในการอธิบายวัจนกรรมการขอร้อง โดยให้เหตุผลในเรื่องบริบทในสถานการณ์การสื่อสารเท่านั้น เช่น การให้เหตุผลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคู่สนทนา ตัวอย่างเช่น เด็กตอบว่า "ป้าไม่อนุญาต เพราะวา นิโคลัสกับป้าของเขามีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีต่อกัน" และการให้เหตุผลเกี่ยวกับสถานการณ์ในการสื่อสาร เช่น เรื่องที่นิโคลัสขอแม่ออกไปซื้อจักรยานที่ถนนใหญ่ เด็กให้เหตุผลว่า "แม่ไม่อนุญาต เพราะว่ามันอันตรายเกินไป" เด็ก 7 ขวบ เป็นวัยที่เริ่มให้เหตุผลเกี่ยวกับรูปภาษาของการขอร้องได้ และเด็ก 10 ขวบ นอกจากสามารถให้เหตุผลเกี่ยวกับบริบทในสถานการณ์การสื่อสาร เด็กในช่วง

อายุนี้สามารถให้เหตุผลเกี่ยวกับรูปภาษาที่ตัวละครกล่าวด้วยการขอร้องได้ด้วย เช่น "เพราะว่านิโคลัสไม่พูดคำว่า "กรุณา" หรือ "นิโคลัสพูดไม่ชัดเจนบ้างไม่เข้าใจ"

ประเด็นสำคัญที่พบจากงานวิจัยนี้ คือ ความรู้เชิงอภิวัจจนปฏิบัติศาสตร์เพิ่มขึ้นตามอายุ โดยมีจุดเปลี่ยนแปลงที่ช่วงอายุ 7 ขวบ กล่าวคือ ช่วงอายุก่อน 7 ขวบ เด็กอธิบายได้เฉพาะสถานการณ์ในการสื่อสารเท่านั้น(ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนา) ในขณะที่ช่วงอายุที่มากกว่า 7 ขวบ เด็กสามารถให้เหตุผลเกี่ยวกับรูปภาษาได้ด้วย เด็กส่วนใหญ่เชื่อว่าการขอร้องจะสัมฤทธิ์ผลขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ที่ดีของคู่สนทนา รูปภาษาการขอร้องที่เป็นรูปภาษาปานกลาง (ไม่เป็นรูปภาษาที่ชัดเจนหรือเป็นนัยเกินไป) จะเป็นการขอร้องที่มีประสิทธิภาพและมีความสุภาพ

แอสติงตัน (1988b) ทำงานวิจัยเรื่อง Children's understanding of the speech act of promising ของเด็กอังกฤษ โดยเก็บข้อมูลจากเด็กอายุ 5 - 13 ขวบและผู้ใหญ่ ใช้เรื่องเล่าเป็นบทสนทนาสั้นๆ ในตอนจบของเรื่องผู้พูดจะกล่าวด้วยที่มีคำว่า "I promise" เพื่อทดสอบความรู้ของเด็กในการเข้าใจวัจจนกรรมการสัญญา (promise) การคาดการณ์ (predicting) และการบอก (asserting) โดยมีตัวอย่างด้วยคำ ดังต่อไปนี้

(1) เหตุการณ์การสัญญา เช่น ในสถานการณ์ที่ลิซ่ายืมหนังสือการ์ตูนของจอห์นไปอ่านที่บ้านเพื่อนอีกคนหนึ่งเป็นเวลานาน และไม่ได้นำหนังสือมาคืนให้จอห์นเมื่อจอห์นทวงหนังสือคืน ลิซ่ากล่าวว่า "I will get them tomorrow, I promise."

(2) เหตุการณ์การคาดการณ์ คือ เหตุการณ์ที่ผู้พูดไม่สามารถควบคุมได้ เช่น จอห์นบอกกับลิซ่าว่า "It will be sunny all day, I promise"

(3) เหตุการณ์การบอก คือ การกล่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้ว เช่น ลูกบอกกับพ่อว่า "I did give the letter to my teacher, I promise."

ผลการทดลองปรากฏว่า เด็กมีความเข้าใจและสามารถแยกแยะวัจจนกรรมการสัญญาออกจากการคาดการณ์และการบอกเพิ่มมากขึ้นตามอายุ กล่าวคือเด็กอายุ 5 ขวบ ยังไม่สามารถแยกความแตกต่างระหว่างการคาดการณ์และการสัญญาได้ ในขณะที่เด็กอายุ 9 ขวบสามารถแยกความแตกต่างระหว่างการคาดการณ์ การสัญญา และการบอกได้ โดยเหตุผลขึ้นอยู่กับว่าผู้พูดสามารถทำตามที่สัญญาได้หรือไม่ ในขณะที่ ผู้ใหญ่สามารถแยกความแตกต่างระหว่างการสัญญา การคาดการณ์ และการบอกได้ถูกต้อง

ผลจากการวิจัยของแอสติงตัน สรุปได้ว่า ความสามารถในการเข้าใจวัจนกรรมการสัญญา พัฒนาไปตามอายุ และแนวความคิดเกี่ยวกับวัจนกรรมการสัญญาของเด็กเน้นไปที่การกระทำที่สำเร็จแล้ว กล่าวคือ ผู้พูดมีพันธะต้องทำการกระทำตามที่ได้สัญญาไว้กับผู้ฟัง โดยเด็กบอกว่าผู้พูดไม่ได้สัญญา ถ้าไม่มีการกระทำเกิดขึ้น ในขณะที่ผู้ใหญ่จะบอกว่าผู้พูดสัญญา ถึงแม้ผู้พูดจะไม่ทำตามที่ได้สัญญาไว้ จะเห็นได้ว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวัจนกรรมการสัญญาของเด็กในงานวิจัยของแอสติงตันเป็นไปตามแนวคิดของเซอร์ล แต่ผู้ใหญ่มีแนวความคิดที่ยืดหยุ่นกว่าที่เซอร์ลอธิบายเหมือนดังที่ทีกส์และเดลานี (1987) สรุปในงานวิจัยของเขา

จากงานวิจัยเรื่องความเข้าใจวัจนกรรมการสัญญาของเด็กอังกฤษของแอสติงตันดังกล่าวข้างต้น ทำให้แบร์นิโกและลาวาล (1996) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง Promises in French children : Comprehension and metapragmatic knowledge โดยศึกษาเฉพาะความสามารถในการอธิบายวัจนกรรมการสัญญาของเด็กฝรั่งเศส เก็บข้อมูลจากเด็กฝรั่งเศส 72 คน แบ่งออกเป็น 3 ช่วงอายุคือ 3 ขวบ 6 ขวบ และ 10 ขวบ กลุ่มละ 24 คน โดยแบร์นิโกและลาวาลสร้างการตุ๋นที่มีตัวละครเป็นเด็กชายชื่อบิลขึ้นมา ในแต่ละเรื่องสมมติบริบทและสถานการณ์ที่สร้างขึ้นเหมือนในชีวิตจริง และบิลจะทำการสัญญากับพ่อหรือแม่โดยใช้รูปภาษาที่แตกต่างกัน 3 รูปภาษา เพื่อทดสอบว่าเด็กฝรั่งเศสมีความเข้าใจวัจนกรรมการสัญญาจากรูปภาษาใดได้ดีที่สุด ดังนี้

(1) promise-to-act : ข้อความที่มีกริยา "สัญญา" อยู่ในประโยค ประธานเป็นผู้กล่าวขอสัญญา เป็นข้อความที่แสดงการผูกมัดผู้พูดอย่างแน่นอน เช่น "Je te promets de laver mon vélo" (I promise I'll wash my bike)

(2) future-action : ข้อความจะอยู่ในรูปอนาคตกาล ไม่ปรากฏกริยา "สัญญา" ประธานเป็นผู้กล่าวขอสัญญา เป็นข้อความที่แสดงการผูกมัดผู้พูดให้ทำตามสัญญา เช่น "Je laverai mon vélo" (I'll wash my bike)

(3) predictive-assertion : ข้อความอยู่ในรูป passive voice ไม่ปรากฏกริยา "สัญญา" ประธานของประโยคไม่ได้เป็นผู้ที่ทำการสัญญา ในกรณีนี้ผู้พูดไม่ถูกผูกมัดโดยคำสัญญา เช่น "Mon vélo sera lavé" (My bike will be washed)

ในแต่ละเรื่องมีเงื่อนไขสองเงื่อนไขที่มาครอบคลุมการกล่าวสัญญาของบิล คือ เงื่อนไขความปรารถนาของผู้ฟัง (PC) ซึ่งหมายถึง ความปรารถนาของผู้ฟัง(แม่หรือพ่อ)ที่ต้องการให้บิลทำเหตุการณ์ตามสัญญาให้สำเร็จลง และ เงื่อนไขความจริงใจของผู้พูด (SC) หมายถึง ผู้พูด(บิล)มีความจริงใจในการกระทำเหตุการณ์ตามที่ได้สัญญาไว้ให้สำเร็จ เมื่อเล่าแต่ละเรื่องจบแบร์นิโกและลาวาลถามเด็กถึงเหตุผลในการตอบของพวกเขา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ (1) เด็กอายุ 3 ขวบ ตอบคำถามความเข้าใจในเหตุการณ์การสัญญาจากเงื่อนไขความจริงใจของผู้พูด(SC)ได้ดีกว่าในเหตุการณ์การสัญญาจากเงื่อนไขความปรารถนาของผู้ฟัง (PC) (2) การให้เหตุผลของเด็กขึ้นอยู่กับลักษณะสถานการณ์ในการสื่อสาร กล่าวคือ ถ้าในเรื่องที่เป็นเงื่อนไข PC เด็กจะตอบว่า "...เพราะผู้ฟัง(พ่อหรือแม่)ต้องการให้ผู้พูด(บิด)ทำและบิดก็ทำ" ในขณะที่ถ้าเงื่อนไขของเรื่องเป็น SC เด็กจะตอบว่า "...เพราะผู้พูดสัญญาว่าจะทำและเขาก็ทำ" (3) การอธิบายนี้จะเปลี่ยนไปตามอายุ กล่าวคือ อายุ 3 - 6 ขวบ ให้เหตุผลเน้นการกระทำ และเด็กอายุ 10 ขวบจะให้เหตุผลอ้างอิงเงื่อนไข และ(4) เด็กมีความสามารถเข้าใจ รูปภาพทั้งสามรูปภาพว่าเป็นการกล่าวด้วยสัญญา ถึงแม้ในรูปภาพ future-action และ predictive-assertion จะไม่มีคำว่าสัญญาก็ตาม

จะเห็นได้ว่า งานวิจัยข้างต้น(Astington, 1986; Astington, 1988a; Astington, 1988b; Bernicot , 1991 และBernicot & Laval , 1996) มีผลการวิจัยเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ เด็กมีพัฒนาการในการเรียนรู้วัจนกรรมและความรู้เชิงอภิวจนปฏิบัติศาสตร์เพิ่มขึ้นตามอายุ โดยเฉพาะสิ่งที่น่าสนใจ คือ จากงานวิจัยของแบร์นิโก (1991) พบว่า เด็กอายุ 7 ขวบ ขึ้นไปมีความสามารถในการอธิบายวัจนกรรมการขอร้องได้ดีเท่ากับเด็กอายุ 10 ขวบ ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่าเด็กอายุ 7 ขวบ ขึ้นไปมีความรู้เชิงอภิวจนปฏิบัติศาสตร์ที่สมบูรณ์แล้ว นอกจากนี้ โอแกรดีและโดโบรโวลสกี (O' Grady & Dobrovolsky, 1989) ยืนยันว่าเด็กอายุ 7 ขวบขึ้นไปสามารถเข้าใจโครงสร้างวากยสัมพันธ์ที่มีความซับซ้อน เช่น ประโยคโครงสร้างกรรมวาก (passive construction) ได้ และสำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาความเข้าใจ และความรู้เชิงอภิวจนปฏิบัติศาสตร์ของเด็กไทยเกี่ยวกับวัจนกรรมการสัญญา เพื่อหาคำตอบว่า ผลจากงานวิจัยนี้จะออกมาสอดคล้องหรือขัดแย้งกับผลการวิจัยที่ศึกษาพัฒนาการความรู้เชิงอภิวจนปฏิบัติศาสตร์ในเด็กอังกฤษและฝรั่งเศสดังกล่าว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย